СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ГАРМОНІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

Компонента освітньої програми – *нормативна* (3 *кредити*)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (географія)
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Піц Ірина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти *https://elemed.chnu.edu.ua/pro-nas/spivrobitnyky-kafedry/shtatni-pratsivnyky/pits-iryna-ivanivna/*
Контактний тел.	+380990271478
E-mail:	i.pits@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=9695
Консультації	вівторок та середа з 16.00 до 17.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні засади гармонійного освітнього середовища» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Середня освіта (Географія)». Дисципліна спрямована на формування розуміння психолого-педагогічних засад створення безпечного, комфортного, інклюзивного та розвивального освітнього середовища. Розглядаються питання педагогічної взаємодії, психологічного клімату, педагогіки партнерства, конструктивної комунікації, попередження конфліктів і булінгу, підтримки психоемоційного благополуччя учасників освітнього процесу та роль педагога у забезпеченні гармонійного освітнього середовища.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння психолого-педагогічних засад створення, підтримки та розвитку гармонійного освітнього середовища закладу загальної середньої освіти, а також готовності майбутніх педагогів до забезпечення психологічно комфортної, безпечної, інклюзивної та особистісно орієнтованої взаємодії всіх учасників освітнього процесу, спрямованої на їхнє благополуччя, розвиток, самореалізацію та конструктивну співпрацю.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ГАРМОНІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Тема 1	*Освітнє середовище як психолого-педагогічний феномен*
Тема 2	*Психологічна безпека та комфорт учасників освітнього процесу*

Тема 3	*Педагогічна взаємодія та культура партнерства в освітньому середовищі*
Тема 4	*Психоемоційне благополуччя та життєстійкість учасників освітнього процесу*
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОСТОРУ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГАРМОНІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
Тема 5	*Просторово-предметна організація гармонійного освітнього середовища*
Тема 6	*Інклюзивність і доступність освітнього середовища*
Тема 7	*Організація навчальної діяльності в гармонійному освітньому середовищі*
Тема 8	*Цифрове освітнє середовище та культура безпечної взаємодії*

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання:

- *лекційні заняття* – передбачають системне та проблемно орієнтоване опрацювання теоретичних засад гармонійного освітнього середовища; проводяться у формі традиційних і проблемних лекцій, лекцій-дискусій, інтерактивних та мультимедійних лекцій із використанням презентацій, відеоматеріалів, цифрових ресурсів, проблемних запитань і педагогічних кейсів;
- *семінарські заняття* – спрямовані на поглиблення й практичне застосування теоретичних знань, розвиток критичного мислення, комунікативних і професійних умінь здобувачів; передбачають дискусії, аналіз психолого-педагогічних ситуацій і кейсів, роботу в малих групах, рольові ігри, виконання творчих і проблемних завдань, моделювання педагогічних ситуацій, презентацію та обговорення результатів індивідуальної і групової роботи.

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються **інноваційні освітні технології:**

- *інтерактивні технології навчання* (використання інтерактивних платформ (Google Classroom, Kahoot, Mentimeter) для організації активної взаємодії здобувачів; проведення інтерактивних вправ, дискусій, опитувань та спільного обговорення психолого-педагогічних проблем);
- *технології проблемного навчання* (аналіз проблем психологічної безпеки, емоційного благополуччя, педагогічної взаємодії, конфліктів і булінгу; пошук та обґрунтування способів їх попередження і вирішення);
- *проєктні технології* (розроблення індивідуальних і групових проєктів гармонійного освітнього середовища; створення програм і рекомендацій щодо покращення психологічного клімату та взаємодії учасників освітнього процесу);
- *технології змішаного навчання (Blended Learning)* (поєднання аудиторної та дистанційної роботи, використання цифрових освітніх ресурсів, відеоматеріалів, інтерактивних завдань і платформ для самостійного опрацювання навчального матеріалу);
- *кейс-технології (Case-study)* (аналіз реальних і змодельованих психолого-педагогічних ситуацій, пов’язаних із конфліктами, булінгом, труднощами педагогічного спілкування, адаптацією учнів та забезпеченням психологічної безпеки);
- *тренінгові технології* (виконання вправ на розвиток ефективної комунікації, емпатії, емоційної саморегуляції, командної взаємодії, конструктивного вирішення конфліктів та формування життєстійкості);
- *технології кооперативного навчання (Cooperative Learning)* (робота в парах і малих групах, спільне вирішення психолого-педагогічних ситуацій, розроблення моделей партнерської взаємодії «учитель – учень – батьки»);

- *інклюзивні освітні технології* (використання принципів універсального дизайну навчання (UDL), диференціації та індивідуалізації для створення доступного, толерантного й психологічно комфортного середовища для всіх здобувачів освіти).

Методи навчання:

- *дискусійні методи* (дискусії, дебати, «Коло думок», обговорення проблемних питань психологічної безпеки, педагогічної взаємодії, інклюзивності та благополуччя учасників освітнього процесу);
- *метод мозкового штурму* (генерування ідей щодо створення психологічно комфортного освітнього середовища, профілактики конфліктів і булінгу, підвищення рівня згуртованості учнівського колективу);
- *метод проблемного навчання* (аналіз проблемних психолого-педагогічних ситуацій та визначення альтернативних шляхів їх вирішення);
- *метод аналізу ситуацій (Case-study)* (розгляд конкретних професійних ситуацій, визначення причин проблеми, прогнозування наслідків та вироблення педагогічно доцільних способів реагування);
- *рольові та ділові ігри* (моделювання ситуацій педагогічної взаємодії, конфліктів, медіації, спілкування з учнями та батьками, реагування на випадки булінгу);
- *рефлексивні методи* (самоаналіз власного стилю педагогічної взаємодії, рефлексивні вправи, ведення рефлексивного щоденника, самооцінювання та взаємооцінювання);
- *метод проєктів* (розроблення та презентація проєктів, спрямованих на створення безпечного, інклюзивного, психологічно комфортного та розвивального освітнього середовища);
- *метод моделювання* (моделювання педагогічних ситуацій, стратегій конструктивної комунікації, партнерської взаємодії та алгоритмів дій педагога у складних або кризових ситуаціях).

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

***Поточний контроль*:** усне та письмове опитування, тестування, оцінювання участі в дискусіях та обговореннях, виконання практико-орієнтованих і проблемних завдань, аналіз кейсів, презентація результатів індивідуальної та групової роботи.

Модульний контроль – виконання модульних контрольних робіт, тестових і ситуаційних завдань, розв'язання психолого-педагогічних кейсів за змістом відповідного модуля.

Контроль самостійної роботи – оцінювання індивідуальних завдань, творчих робіт, міні-проєктів, рефлексивних завдань та підготовлених інформаційно-аналітичних матеріалів.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається за умови* дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. https://sqe.gov.ua/bezpechne-osvitnie-seredovishhe-v-umovakh/?utm_source=chatgpt.com
2. https://www.unicef.org/ukraine/documents/protydiya-nasylstvu?utm_source=chatgpt.com
3. https://howareu.com/produkty?utm_source=chatgpt.com
4. https://decentralization.gov.ua/education/novyi-osvitnii-prostir?utm_source=chatgpt.com
5. https://bf.in.ua/
6. https://udlguidelines.cast.org/
7. https://osvita.diia.gov.ua/cyberhygiene?utm_source=chatgpt.com

Детальна інформація щодо вивчення курсу
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ГАРМОНІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА» ***висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни***